

Voor ons ligt de eerste begroting die is opgemaakt door het nieuwe college van D66, GroenLinks en Stadspartij. Een college dat merkbaar werk maakt van de ambities die in het collegeakkoord zijn uitgesproken, en waar GroenLinks zich bij thuisvoelt. We willen geen eilandje zijn van waaruit wordt besloten wat goed is voor de mensen, maar we willen samen met de bewoners nadenken over hoe dat nou moet met de ontwikkelingen op de Campus en de bereikbaarheid ervan, over de ontwikkeling van de binnenstad en over de gevolgen van de decentralisaties in jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning. En nee, deze opsomming is niet limitatief, dus vraag me niet of we dat dan niet willen als het gaat om klimaat, wielewaag of cultuurplantsoen, want ja: dat willen we wel. Sterker nog: we willen het óók als het gaat over onderwerpen die wij in onze wijsheid helemaal niet voorzien. Want de raad is dan wel het hoogste orgaan, maar het is over het algemeen niet het orgaan dat nu precies alle wijsheid in pacht heeft. GroenLinks staat er daarom helemaal achter dat dit college de mogelijkheid vraagt om met quickwin-budgetten initiatieven die in de stad ontstaan te ondersteunen. Want een college dat enerzijds actief in gesprek gaat met bewoners, dat ruimte geeft aan burgerinitiatieven en dat uitgaat van “ja mits”... dat kan niet anderzijds aan handen en voeten gebonden zijn door een raad die de hele bliksemse boel bij voorbaat vastlegt in regels en voorwaarden, nulmetingen en evaluatierapporten. Iets aan armslag moet je hebben, en dat zijn dan de quickwins.

Dat betekent dat ook wij als raad anders moeten gaan denken. Dat die ambitie er is bleek uit het raadsweekend waarmee we deze raadsperiode begonnen. We hebben het gehad over beginspraak, over overheidsparticipatie, over een jaar van het initiatief waarin initiatieven uit de stad actief opgehaald zouden moeten worden... volgens GroenLinks betekent dat dat het onvermijdelijk is dat je iets van je controle vooraf loslaat. Misschien moeten we gaan accepteren dat er ook dingen gebeuren zonder metingen en rapporten. Doe eens gek.

Uit de commissiebehandeling van deze begroting bleek dat het voor sommige fracties inderdaad allemaal een beetje gek was. De wethouders zo helemaal zonder prioriteitenlijstje de samenleving in laten gaan, dat is toch wat al te mal. GroenLinks sluit zich daarom aan bij een amendement dat later vanavond wordt ingediend om de bedoeling van die quickwins scherper te concretiseren. Wellicht wordt het daarmee allemaal wat minder griezelig, terwijl het college er toch mee aan de slag kan.

Voorzitter, dit is een begroting zonder ingrijpende bezuinigingsvoorstellen. Toch zien we dat er barre jaren in aantocht zijn. Je kunt er dan voor kiezen om nu al te gaan bezuinigen, om daarop te zijn voorbereid. Maar de fractie van GroenLinks is het met het college eens dat dat geen goed plan is. De discussie met het rijk over de omvang van de geldstromen is immers nog niet gesloten. GroenLinks heeft nooit willen bezuinigen alleen maar “voor het geval dat”. Daarmee doe je schade aan allerhande projecten en de samenleving, terwijl je goede kans hebt dat het achteraf gezien overbodig was en dat je toch weer eindigt met een overschot. Dat is ons de afgelopen jaren al vaker overkomen, en GroenLinks weet niet zo goed hoe je dat uitlegt. Het college heeft om dat te voorkomen de lucht uit de begroting gehaald door in 2015 niet te indexeren. Dat heeft dan overigens weer geleid tot het ongewenste effect dat ook de externe subsidies niet zijn geïndexeerd. Volgens de fractie van GroenLinks was dát nu weer níet de bedoeling, en daarom sluiten we ons aan bij een amendement om dat te repareren. Het college had overigens sowieso al dat plan, maar dat moet je dan ook formaliseren in de begroting en dat is wat dit amendement doet.

Voorzitter, uit de begroting blijkt wel dat er voor de jaren die volgen weer nieuwe beslissingen nodig zijn. Dat doen we zo veel mogelijk in gesprek met de stad. GroenLinks

heeft er vertrouwen in dat dit college dat gesprek met open vizier aangaat, met oog voor nieuwe ideeën en ontwikkelingen. Dat vertrouwen baseren wij op het streven naar duurzaamheid waardoor dit college zich kenmerkt. En dan bedoel ik duurzaamheid in de brede zin van het woord. Daaronder valt ook sociale duurzaamheid. Twee weken geleden namen we verordeningen aan met oog voor maatwerk en individuele oplossingen. Daaruit spreekt een ambitie om zowel het initiatief als het laatste woord bij de burger te laten, waar het hoort. Een college dat op die manier naar de samenleving kijkt heeft het vertrouwen van GroenLinks om samen met de stad verdere bezuinigingen voor te bereiden en vorm te geven.

En onder duurzaamheid valt natuurlijk ook ecologische duurzaamheid. Voorzitter, onlangs werd onze wethouder klimaat genoemd in de wekelijkse estafette in de Stad Wageningen, als favoriete lokale politicus. Nu overkomt haar dat wel vaker, maar deze keer was het vanwege de kordate stappen die zijn neemt richting een klimaatneutraal Wageningen in 2030. En terecht, vindt GroenLinks. De ambitie klimaatneutraal 2030 staat overeind, voor onze wethouder duurzaamheid, voor het college en voor de drie collegepartijen in deze raad. We zijn daarom blij om in de begroting het voornemen terug te vinden om aanbesteding en inkoop voortaan via de principes van de circulaire economie te laten verlopen. Ik hoop dat de wethouders ons meer kan vertellen over de manier waarop wij daar als raad over op de hoogte worden gehouden, want ik neem aan dat dit voornemen geen wassen neus is maar consequent wordt doorgevoerd. Overigens hoeft de wethouder ons dat niet perse tijdens deze raadsvergadering verder uit te leggen: een raadsinformatiebrief of raadsmemo kan ook heel goed volstaan.

Voorzitter, met dat alles hebben we desondanks niet de illusie dat ons kleine wereldstadje alle klimaatveranderingen kan keren. Zelfs al zouden we morgen opstaan in een klimaatneutrale wereld, dan nog dan zijn er inmiddels al ontwikkelingen die niet te stuiten zijn. Daar moet je je dus aan aanpassen als land, als regio en als gemeente. Je moet je afvragen of je voldoende bent voorbereid op zwaardere regenval, hardere stormen, op hoog water in de stad of juist langdurige droogte. GroenLinks vindt dat in een stad die zo sterk als Wageningen inzet op klimaatbeleid, een goed plan voor klimaatadaptatie (dus het voorbereid zijn op de onvermijdelijke veranderingen) niet mag ontbreken. Toen we hier in de commissiebehandeling naar vroegen bleek dat het college hier nog niet echt over had nagedacht. Daarom dienen we er een motie over in, waarmee we niet meteen de sterren van de hemel vragen, maar wel een quickscan die inzicht geeft in de gevolgen van klimaatverandering voor de stad, de maatregelen die al genomen zijn en de maatregelen die nog genomen moeten worden. Dan kunnen we op basis daarvan kijken of en hoe we daarmee verder gaan.

Voorzitter, we hebben nog een andere motie over een onderwerp waarvan in commissie bleek dat het aan de aandacht van het college was ontsnapt. Begrijpelijk, want we lopen er allemaal met grote passen overheen. Onze motie gaat over het gebruik van de ondergrond, want Wageningen heeft meer diepgang dan je denkt. Als je het nu hebt over een verkeersinfarct, dan is dát de plek waar je misschien als eerste naar zou moeten kijken. Kabels, riolering, leidingen, energievoorzieningen zoals warmte-koudeopslag... het krioelt er door elkaar heen en het baant zich een weg door de natuurlijke processen, kringlopen en kwelwaterstromen die er de eerste rechten hadden. We doen veelvuldig ingrepen in de ondergrond en die zijn vaak gericht op de lange termijn, met langdurige effecten die niet makkelijk zijn terug te draaien. Voorzitter, op zo'n manier kan je bovengronds niet te werk gaan, maar ondergrond kan het volgens GroenLinks evenmin. Het liefst zouden we zien dat we een structuurvisie opstellen voor de ondergrond, zoals sommige andere gemeenten die ook kennen. Omdat wij niet precies

weten wat er zich in de Wageningse ondergrond afspeelt en hoe de plannen op elkaar afgestemd zijn, vragen we het college een knelpuntenanalyse te doen en de wenselijkheid van een structuurvisie voor de ondergrond te onderzoeken. Erg duur hoeft dat allemaal niet te zijn, want als je er een slimme samenwerking bij zoekt kun je nog subsidie krijgen ook.

Voorzitter, twee moties dus, en onze handtekening onder een aantal moties en amendementen die onze collega's vanavond indienen. Daarbij wil ik het graag laten.